7/5191

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

11 NİSAN 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/-617-1486
KONU : Tekirdağ Milletvekili
Sayın Mehmet Nuri SAYGUN'un
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:TBMM Başkanlığının 14.03.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9760 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Mehmet Nuri SAYGUN'un 7/5191-9802 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/5191

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET NURİ SAYGUN'UN
7/5191-9802 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU 1- İstanbul Atatürk Havalimanında "**sadece**" Amerika ve İsrail'e giden yolcuların bagajları cihazdan geçtiği halde, bir de bagajlar açtırılarak elle tekrar arandığı iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise cihazlar çalışmadığı için mi bagajlar açtırılarak elle aranmaktadır? Diğer ülkelere uçan yolculara da aynı muamele yapılmakta mıdır?

SORU 2- Amerika ve İsrail'e giden yolcuları ayrı bir salonda toplayarak bagajları topluca açtırarak tek-tek elle arama yapıldığı gibi, bir kısım yolcuların da uçak altında otobüse alınmak suretiyle, valizlerinin açtırılarak elle arandığı ve yolculara eziyet edildiği iddiaları vardır. Bu iddialar doğru mudur?

SORU 3- Bagajların aranması, uluslararası yabancı hava limanlarında olduğu gibi neden son teknoloji cihazlarla yapılmaz? Yoksa havaalanında mevcut cihazlar yetersiz midir? Bu cihazların yenilenmesi doğrultusunda bir çalışma yapılmakta mıdır? İddia edildiği gibi elle aranması ve yolculara eziyet edilmesi, uluslararası saygınlığımızı da zedelemez mi?

SORU 4- İddia edildiği gibi sadece Amerika ve İsrail'e giden yolculara yapılan bu ayrım sebebi nedir? Sebebi her ne ise bu uygulamayı, yolculara yapılan bir eziyet olarak kabul ediyor musunuz? Kabul ediyorsanız bu eziyet ne zaman bitecektir?

SORU 5- Teknolojinin böylesine geliştiği bir dönemde ve uluslararası terörizmin yoğunlaştığı bir ortamda tüm hava alanlarımızda teknolojik gelişmelere ayak uyduracak bir yapılanma düşünülmekte midir? Bu konuda gerekli altyapı çalışmaları yapılmış mıdır?

CEVAP: Ülkemiz hava limanlarının güvenliği yapılan risk değerlendirmesine bağlı olarak; İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında, Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı, Gümrük Müsteşarı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği temsilcisi, Sivil Havacılık Genel Müdürü, DHMİ Genel Müdürü, Gümrük Muhafaza Genel Müdürü, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Koruma Dairesi Başkanı, Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Daire Başkanı, gerektiğinde Genel Kurmay Başkanlığı, ilgili Devlet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile bu hizmetlerle ilgili kamu ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan "Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu" tarafından belirlenen standartlara göre hazırlanan "Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı" uyarınca sağlanmaktadır.

Ancak, bazı havayolu şirketleri, yüksek risk taşıdıklarını düşünerek alınan standart güvenlik tedbirlerine, ilave güvenlik tedbirleri talep edebilmektedir. Bu konudaki hususların düzenlendiği Milli Mevzuatımız olan SHY-22 "Yer Hizmet Yönetmeliği" hükümleri uyarınca; Bakanlığımızdan bu tür "Uçak Özel Güvenlik Hizmeti Ruhsatı" almış kuruluşlar, ilave olarak talep edilen güvenlik tedbirlerini ücreti mukabili havayolu kuruluşu ile anlaşmalı olarak yerine getirebilmektedirler. Bu gibi ilave güvenlik uygulamaları, tamamen havayolu şirketi ile özel güvenlik hizmeti ruhsatı almış kuruluş arasında yapılan anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

./..

Bilindiği üzere Atatürk Hava Limanı ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle uluslararası uçuşlarda bir bağlantı noktasıdır. Atatürk Hava Limanından ABD'ye yapılan uçuşlarda, (THY ve Delta Havayolları) havayolu şirketlerinin anlaştığı, Bakanlığımızdan ruhsat almış bir şirket tarafından ek güvenlik kontrolleri yapılmaktadır. Bu çerçevede ABD'ye uçmak isteyen yolcuların beraberindeki bağajlar, terminal girişindeki güvenlik taramalarından sonra check-in salonunda, yolcu nezaretinde, bomba koklama dedektörleri kullanılarak ve açılarak kontrol edilmektedir. ABD'ye yapılan uçuşlardaki bu uygulama, ABD Ulaştırma Güvenliği İdaresi (TSA) tarafından yayınlanan Acil Durum Değişikliği (EA) dokümanına göre istenen ilave güvenlik tedbirleri havayolu taşıyıcılarından talep edilmektedir. İsrail uçuşlarında check-in bölgesinde bomba koklama ve bagajın elle aranması uygulaması bulunmamaktadır. Ancak, şüphelenilen bagajlar yolcu nezaretinde uçak altında tekrar aranmaktadır. Buna ilaveten, yolcu dokümanları son güvenlik kontrol noktasından sonra havayolu şirketi veya anlaşmış olduğu şirket tarafından tekrar kontrol edilmektedir.

ABD ve İsrail'e uçan transit/transfer yolcuların bagajları, havayolu işleticisinin anlaşma yaptığı bir şirket tarafından, uçak altında bir arama otobüsünde yolcu nezaretinde açılarak kontrol edilmektedir.

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO)'nın koyduğu kurallar çerçevesinde her ülke standart güvenlik tedbirlerini almaktadır. Birbirlerine uçuşları olan ülkeler için ise ikili ilişkiler tanımlanmış olup, bu çerçevede ülkelerin birbirlerinden talepleri ve/veya risk değerlendirmeleri sonucunda ilgili ülke otoriteleri tarafından gerekli tedbirler alınmaktadır. Bunun yanı sıra ilgili ülke otoriteleri kendilerine sefer düzenleyen havayolu işletmelerinden ek güvenlik tedbirleri talep edebilmekte ve bu kriterlerin yerine getirilmemesi durumunda ülkesine uçuşu kabul etmeme hakkına da sahiptir. ABD ve İsrail'e yapılan uçuşlarda alınan ilave güvenlik tedbirleri havayolu şirketlerinden talep edilmekte olup, yolcuların bu güvenlik tedbirlerinden geçmeyi reddetme hakkı bulunduğu gibi havayolu şirketinin de bu yolcuyu uçağa almama hakkı bulunmaktadır.

Gelen taleplerin değerlendirilmesinden sonra, bazı ülkelere yapılan uçuşlarda sadece yolcu doküman kontrolleri, son kontrol noktasından sonra yapılmakta olup, bunun dışındaki diğer ülkelerde yapılan uçuşlarda böyle bir uygulama bulunmamaktadır.

Uluslararası güvenlik kriterleri çerçevesinde yapılan işlemler nedeniyle yolculara eziyet edilmesi ve saygınlığımızın zedelenmesi de söz konusu değildir.

./..

Hava limanlarımızda kullanılan güvenlik cihazları uluslararası standartları karşılamakta olup, yeni teknoloji ürünüdür. Atatürk Hava Limanı Dış Hatlar Terminalinde toplam 54'er adet konvansiyonel tip x-ray cihazı ile kapı tipi metal tarama dedektörü kullanılmaktadır. Bu cihazlar, sivil havacılık güvenliği ile ilgili konmuş uluslararası standartlara uygun ve modern cihazlar olup, meydana gelen teknolojik gelişmeler doğrultusunda yapılan yatırımlarla sürekli olarak yenilenmektedir. Bu bağlamda, Yap-İşlet-Devret Modeliyle yeni yapılan havalimanlarına Dünyada yeni uygulamasına geçilmekte olan son teknoloji ürünü EDS-Explosing Detective System (Patlayıcı Algılama Sistemi) Güvenlik Sistemleri tesis edilmekte olup, aynı sistem diğer hava meydanlarımızın uluslararası terminallerine de yerleştirilmesine yönelik alt yapı hazırlıkları tamamlanmış bulunmaktadır.

Hava Limanlarımız, Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca; ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ECAC (Avrupa Sivil Havacılık Konferansı) ve TSA (Amerikan Taşımacılık Güvenliği İdaresi) gibi kuruluşlarca da sürekli inceleme ve denetlemeye tabi tutulmaktadır.

Bu bağlamda, Atatürk Hava Limanında (ECAC) Denetim Ekibi tarafından Nisan-2002, (ICAO) Denetim Ekibi tarafından Mayıs 2004 tarihlerinde yapılan denetimlerde havacılık güvenliği konusunda alınan tedbirlerde bir aksaklık tespit edilmemiştir.